

عنوان مقاله:

شیوه های بازنمایی معماری در نگارگری ایرانی: مطالعه موردی نگاره هایی از دوره سلجوقی، ایلخانی، تیموری و صفوی

محل انتشار:

نشریه هنرهای زیبا- معماری و شهرسازی، دوره 27، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

سید امیر حسینی - پژوهشگر دکتری معماری، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

حمید رضا انصاری - استادیار گروه معماری، دانشکده معماری، دانشکده های زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

منوچهر فروتن - استادیار گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

شهاب الدین فتحی - کارشناس ارشد معماری، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

نگارگران به ویژه از دوره ی ایلخانی به بعد به بازنمایی فضاهای معماری و شهری در نگاره ها پرداخته اند. شیوه بازنمایی فضا در این نگاره ها در مقایسه با ژرفنمایی و سنت نقاشی غربی دارای زبان خاص و ویژه ای است. اغلب پژوهش های حیطه نگارگری ایرانی به مبانی فلسفی به خصوص حول مفهوم عالم مثال، یا شیوه های بازنمایی در قالب روش های تحلیلی-زیبایی شناختی پرداخته اند. این پژوهش را می توان در زمره مطالعات تاریخی قرار داد که با روش تحلیلی-زیبایی شناسانه در پی کشف شیوه های بازنمایی معماری در آثار نگارگری ایرانی است. در این پژوهش چهل اثر نگارگری که اغلب متعلق به دوره سلجوقی، ایلخانی، تیموری و صفوی هستند مورد بررسی قرار گرفته اند. یافته های تحقیق نشان می دهد که نگاره ها از برهم نمایی بازنمایی نظام های مستقل معماری، منظر و رفتاری تشکیل می شوند. هر یک از این سه نظام بازنمایی، قواعد خاص خود را دارند. سه اصل کلی سازماندهی سطح نگاره شامل سازماندهی فضای کلی با خطوط و قاب بندی، جزء فضاهای مستقل و کلاژ آن ها، روایت فشرده فضایی (کلاژ واحدهای فضایی) و افق رفیع، و سه قاعده بازنمایی سطوح شامل قواعد نمایش سطوح جانبی، قواعد نمایش کف و سطوح داخلی ایوان و نمایش درون و بیرون بنا از یافته های این پژوهش هستند که با تمرکز بر نظام بازنمایی معماری حاصل گردیده است.

کلمات کلیدی:

نگارگری ایرانی، بازنمایی، فضا، ترسیم، معماری ایرانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1776573>

